FORUM
Trä & Möbel
FÖR DIG SOM VILL UTVECKLAS
NR 4 • NOVEMBER 2020 • ARBETSGIVARROLLEN OCH ARBETSMILJÖN

PERSPEKTIV
CHEFER OCH ANSTÄLLDA SER OLIKA PÅ DISTANSARBETE
SIDAN 12

MEDLEMSNYTTA
SÄKRA KASSAFLÖDET I OSÄKRA TIDER
SIDAN 28

PROFILERNA
TRE FORMGIVARE OM FRAMTIDENS DESIGN
SIDAN 31

6 steg
för omställning
SIDAN 8

PROJEKTET ÖPPNAR DÖRRAR

Forskning kring kommunikation gav Karola ny roll på Dörr & Portbolaget.

SIDAN 16

Scandinavian shape of mind

Möt den skandinaviska andan, det lättillgängliga samtalet, den människovänliga designen, närheten till naturen och den nya innovativa möbel- och ljusdesignen för en bättre morgondag.
Välkommen till mötesplatsen för skandinavisk design.

stockholmfurniturelightfair.se

Stockholm Design Week®

Stockholm Furniture Fair®

Northern Light Fair™

innehåll nummer 4 · 2020

Hej! Trä & Möbelforum är TMF:s medlemstidning där vi vill tillföra värde till dig som medlem genom att bidra med verktyg och inspiration.
Vad tycker du att vi ska skriva om? Mejla redaktionen och berätta!
tomf@tmf.se

Trä & Möbelforum ges ut av
TMF – en del av Arbio AB
tel: 08-762 72 50
Storgatan 19, 102 04 Stockholm
Ansvarig utgivare:
David Johnsson
david.johnsson@tmf.se
Projektledare:
Cecilia Uhler (CU)
cecilia.uhler@tmf.se
Produktion:
Lovstrom Content AB
Redaktör:
Peder Edvinsson
tel: 070-209 24 49
peder.edvinsson@lovstromcontent.se
AD: Louise Bååth
Adressregister: Ingela Hult
tel: 08-762 72 47
ingela.hult@arbio.se
Annons: Lime AB
tel: 040-40 86 80
Tryck: Trydells Tryckeri
Omslagsfoto:
Magdalena Taubert

16 Snacka går ju! Sedan Dörr & Portbolaget i Vittaryd deltog i forskningsprojektet The Whispering Game kommunicerar personalen bättre och hela företaget har blivit mer effektivt.

31 Framtidens formgivning Jin Kuramoto (bilden), Louise Hederström och Matti Klenell är tre internationellt kända möbelformgivare som spanar kring morgondagens möten och design.

4 **Aktuellt** Nyheter från branschen med inledningsord från TMF:s vd.
8 **Aktuellt** Omställning för alla efter en prövande tid.
12 **Hallå där** ... Markus Zetterlund, rektor på skolan som lockar finsnickare.
12 **Perspektiv** Cheferna vill ha tillbaka sina anställda till jobbet, men enligt en ny rapport stannar personaöen hellre hemma.
21 **Strategiskt** Jönköping University och TMF bakom guide till kommunikation.
26 **Inblick – nytt från TMF** Möt TMF:s Rickard Lindberg, ansvarig för arbetsmiljö, säkerthet och hälsa, i avdelningen Medarbetaren. Ta också del av Intrums tips för tryggare affärer och ett säkrare kassaflöde.

TMF är bransch- och arbetsgivarorganisationen för hela den träförädlande industrin och möbelindustrin i Sverige och företräder cirka 700 medlemsföretag med över 30 000 anställda. Med fokus på medlemsnytta ska TMF ständigt arbeta för att främja företagandet inom svensk trä- och möbelindustri. Visionen är att TMF ska vara en självklar företrädare för den svenska trä- och möbelindustrin i alla företagarfrågor.

Utmanande märkessättning av flera skäl

I skrivande stund har precis nya kollektivavtal förhandlats fram och avtalats för den svenska industrin. Kostnaden blev 5,4 procent över en 29-månadersperiod och utan retroaktivitet för den uppskjutna revisionen från tidigare i år. TMF är en av parterna i Industriavtalet och därmed med och sätter det så kallade märket för vilka löneökningar hela den svenska arbetsmarknaden kan hantera. Utgångspunkten för detta system är att det bara är industrin som kan avgöra vilka kostnader som kan hanteras utan att försämra konkurrenskraften.

Årets förhandlingar blev extra komplicerade av flera anledningar – dels har stora delar av hösten präglats av de förhandlingar om LAS- och omställning som arbetsmarknadens parter ägnat sig åt, dels har ju framför allt Coronapandemin och dess skadeverkning hela tiden varit närvarande. Att sätta ett märke, som kan accepteras av arbetsmarknadens övriga sektorer, där vissa helt saknat betalningsförmåga, har varit väldigt utmanande.

Även inom industrin och bland TMF:s medlemmar ser det i många fall helt olika ut. Vissa bolag har klarat verksamheten bra, medan möbelindustrin och bolag som levererar till besöks- och handelsnäringarna har drabbats oerhört hårt av pandemin. I en för närvarande ganska turbulent tid – med pandemin, stor turbulens inom LO och oklarhet kring framtidens arbetsmarknadslagstiftning – känns det därför skönt att, visserligen till en relativt hög kostnad, kunna leverera ett avtal som är långsiktigt och skapar förutsägbara villkor.

I årets sista nummer av Trä & Möbelforum synar vi arbetsgivarrollen och arbetsmiljön lite extra – bl.a. ifråga om ökat distansarbete. Dörr & Portbolaget har å sin sida hittat en helt annan effektivitet – både i kommunikation och produktion – tack vare ett treårigt forskningsprojekt.
Trevlig läsning!

David Johnsson
Vd, TMF

FOTO: DEROME

Största affären i Deromes historia

Nyhet Derome har tecknat avtal med Magnolia Bostad och Heimstaden Bostad om samarbete kring utveckling av nya stadsdelar i trä. Det är den största affären i Deromes 70-åriga historia, med ett värde på fem miljarder kronor.

– Om avtalet genomförs fullt ut är vi med och skapar bostadsområden i trä i flera av landets tillväxtområden. Tillsammans är Magnolia Bostad, Heimstaden Bostad och Derome en stark samhällsbyggare. Vi bygger moderna trädgårdsstäder med en blandning av småhus och flerbostadshus, säger Peter Mossbrant, vd Derome Hus.

– Det här avtalet ger sysselsättning för hundratalet anställda i Deromes fyra husfabriker under flera år, säger Johan Axelsson, vd Derome Husproduktion.

Avtalet omfattar utveckling av nya bostadsområden i tillväxtorter såsom Bro, Kungsängen och Åkersberga. Det är ett långsiktigt avtal med målbilden att omfatta cirka 1 500 småhus, även i fler delar av Sverige.

Derome är Sveriges största familjeägda träindustri med sex affärsområden – inom hela kedjan från skog till färdigt hus.

Stockholm Furniture Fair2021 ställs in

Nyhet Nu står det klart att Stockholmsmässan tvingas ställa in två av sina största evenemang 2021 pga Covid 19-pandemin: Formex samt Stockholm Furniture & Light Fair.

I stället sker nu en ökad satsning på Stockholm Design Week den 8–13 februari 2021 med fokus på att marknadsföra skandinavisk design och att aktivera små och stora aktörer, i och utanför designvärlden, via mindre mötesplatser.

– Det är en hel del lanseringar och utställningar inbokade redan, och både Stockholm Furniture & Light Fair och Formex kommer vara värdar för evenemang nere på stan. Vi kommer även göra olika digitala nedslag både via vår egen plattform och via våra mediapartners med starka digitala plattformar som t.ex. Dezeen (arkitektur- och designmagasin). Det intressanta med hela den här situationen är att vi kommer kunna nå ut bredare än någonsin internationellt, säger Sanna Gebeyehu, product & concept owner, Stockholm Design Events, Stockholmsmässan.

30 NOV

20 OKT–30 NOV • Regeringen har fattat beslut om ytterligare omställningsstöd för maj, juni och juli för företag vars omsättning minskat pga Corona-pandemin. Stödet kan sökas från den 20 oktober 2020 till och med den 30 november 2020 genom en tjänst på Skatteverket.se.

”Velkommen hjem, Åke!”

Nyhet En av Sveriges mest betydelsefulla möbel- och inredningsarkitekter, Åke Axelsson, hyllas i en ny dansk utställning för sitt livsverk. Åke Axelssons kompletta hem och arbetsplats huserar de kommande månaderna i Köpenhamn i utställningen ”Velkommen hjem, Åke!”.

Cecilia Ask Engström, chef för branschutveckling på TMF, fanns på plats i samband med invigningen i den danska huvudstaden och TMF är också med och sponsrar utställningen genom att på olika sätt lyfta värden kring den hållbara formen, att visa på Sveriges starka inhemska möbelproduktion samt vårt fokus på hållbarhet och cirkularitet.

Utsällningen ”Velkommen hjem, Åke!”
Utställningsperiod: 4 september 2020 – 28 februari 2021. **Adress:** Bygning A / A. Petersen Kløvermarksvej 70, 1. sal 2300 København S

FOTO: HENRIK MILL

Modexa vinnare på Guldstänksgalan 2020

Nyhet Den 10 september tog Modexa hem vinsten i kategorin Årets hållbarhetspris på Västerås näringslivsgala, Guldstänk 2020. Priset mottogs av Ann-Kathrin Espelin, hållbarhetsstrateg på företaget.

– Det känns fantastisk att få ta emot en utmärkelse som är så omfattande. Hållbarhet täcker ju in alla aktiviteter och intressenter i hela vår värdekedja och det är viktigt att skapa balans mellan ekonomi, miljö och de sociala aspekterna, säger Ann-Kathrin i en kommentar.

På bilden ser ni Ann-Kathrin Espelin samt Torgny Hellberg, vd Modexagruppen.

Offecct flyttar produktion från Tibro

Nyhet Möbelföretaget Offecct AB kommer flytta sin produktion från Tibro till Polen i slutet av 2021, vilket berör ett 20-tal anställda. Trond Langeland från det norska ägarföretaget Flokk sa till lokal media i september ”att förändringen görs för att stärka varumärket även om det är tråkigt att behöva lägga ner verksamheten i Tibro”.

Emma Dahlqvist – första stipendiat för nytt träpris

Nyhet Textformgivaren, slöjdaren och konstnären Emma Dahlqvist är först ut att tilldelas träpriset Stora residenset. Wood Art Residence Bodafors är ett nyinstiftat internationellt program för konstnärer med koppling till trä. Residenset drivs av Kulturgatan i Bodafors i samarbete med Malmstens, Linköpings universitet och har möjliggjorts tack vare ett bidrag från familjen Kamprads stiftelse. Under fem år från och med år 2020 kommer en urvalskommitté att årligen utse stipendiater. Det stora residenset innebär residens under två månader med fri bostad och verkstad/ateljé i Villa Svea i Bodafors samt ett stipendium på 75 000 kronor.

EX–WORKS 2020
En gemensam scen för årets avgångsstudenter

Nyhet **Den 10 oktober till 12 december – i utställningen EX-WORKS 2020 – erbjuder Möbeldesignmuseum en gemensam scen för årets avgångsstudenter från Beckmans, HDK-Valand, Konstfack och Malmstens.**

FOTO: LEO BÜLOW

EX-WORKS 2020 är en samlingsutställning som är unik i sitt upplägg att samla studentprojekt från olika designskolor och den kompletterar de virtuella examensutställningar som i år blev resultatet på grund av Coronapandemin.

EX-WORKS 2020 ger en inblick i skolornas arbetsmetodik, designprocess och resultat. De utställda föremålen speglar i viss mån skolornas särart, vilket kan ge information till unga som tänker söka en designutbildning i framtiden.

– Sammantaget håller årets examensarbeten hög kvalitet och studenternas arbeten visar en betydande spännvidd. Här finns hög konstnärlig och intellektuell nivå, välstuderad funktionalitet, utsökt hantverk och materialbehandling samt många gånger en väl genomtänkt cirkularitet, säger designprofilerna Kersti Sandin och Lars Bülow – grundarna och paret bakom Möbeldesignmuseum.

– Vi är övertygade om att här finns designers som kommer att berika den skandinaviska möbelkulturen, nå yrkesmässig framgång och uppskattning i en framtid.

EX–WORKS 2020 produceras av Möbeldesignmuseum med stöd från TMF, Svensk Tenn, Svenskt Trä samt Carl Malmstens Hantverksstiftelse.✘

Skövdebostäders ungdomskoncept blev Årets Bästa Bygge

Nyhet Skövdebostäders 150 lägenheter för unga har tilldelats priset som Årets bästa bygge. Utmärkelsen ges ut av Sveriges allmännytta för att belöna innovativ nyproduktion. Priset delades ut på Fastighetsutvecklingsdagen, som hölls digitalt den 31 augusti. Till grund för priset ligger både en jurys bedömning och en omröstning bland konferensdeltagarna. Projekt som är slutförda 2018 och 2019 kunde delta i tävlingen.✘

Svenskt Näringslivs kampanj: Återstarta Sverige

Nyhet I den värsta krisen i modern tid har svenska företagare visat en imponerande initiativ- och handlingskraft.
”Det är en kraft vi vill bygga vidare på när vi återstartar Sverige”, säger Svenskt Näringsliv.
Läs mer om deras förslag för jobb och tillväxt på **på >> aterstartasverige.se.**✘

Här är världens bästa arbetsgivare

Tidskriften Forbes har tillsammans med undersökningsföretaget Statista för fjärde året i rad rankat de 750 bästa arbetsgivarna i världen, genom att samla in data från 160 000 anställda medarbetare i 58 länder. Och flera svenska företag finns med bland de 100 bästa.

Undersökningen har vägt samman de tillfrågades vilja att rekommendera sin arbetsgivare till vänner och familj, samt hur pass nöjda de är med organisationens hantering av covid 19-krisen, dess jämställdhetsarbete, sociala ansvarstagande, rekryteringsarbete och ekonomiska fotavtryck bland annat.

USA dominerar listan med 247 arbetsgivare, därefter följer Europa (224) och Asien och Oceanien med 208. Att teknikbolagen rankas särskilt högt vad gäller covid 19-responsen är knappast förvånande, med tanke på deras starka tillväxt och integrerade teknik som gör skiftet till distansarbete mer smärtfritt än i exempelvis rese- eller transportbranschen.✘

Världens bästa arbetsgivare 2020
1. Samsung (Sydkorea)
2. Amazon (USA)
3. IBM (USA)
4. Microsoft (USA)
5. LG (Sydkorea)
6. Apple (USA)
7. Adobe (USA)
8. Alphabet (USA)
9. Siemens (Tyskland)

Sverigska företag på listan:
21. Volvo Group
31. Ikea
308. SKF Group
321. Atlas Copco
503. Ericsson
504. Stena

Läs även våra nyheter på

www.traomobelforum.se

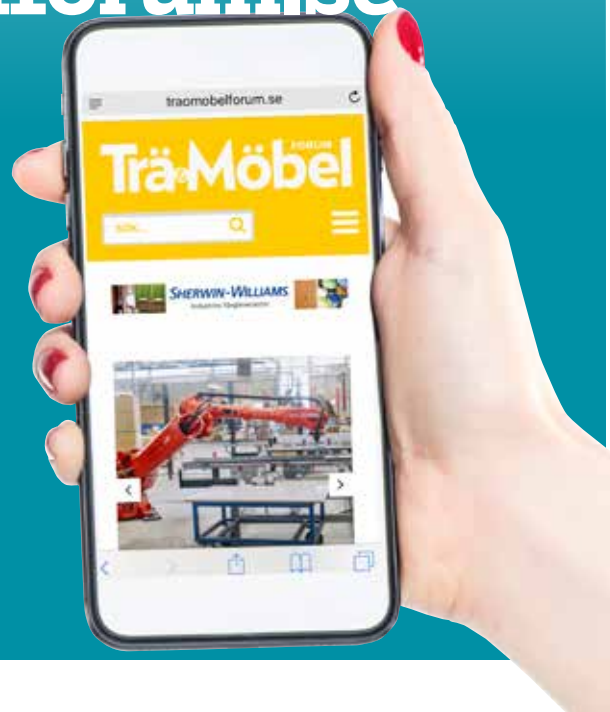

Tid för omställning

Under året med pandemi har många varslats från sina anställningar. Men tack vare Trygghetsfonden TSL och Trygghetsrådet TRR hittar till många tillbaka till arbetslivet via bland annat omskolning och omställning. Lösningen kan innebära att matchas till ett nytt jobb, att starta eget eller att börja studera. TEXT PEDER EDVINSSON ILLUSTRATION GETTY IMAGES

1 Etablerade samarbeten

TRR är ett resultat av omställningsavtalet, som slöts mellan Svenskt Näringsliv och PTK 1974. Syftet med avtalet är att stötta privatanställda tjänstemän, som blivit uppsagda på grund av arbetsbrist, till nytt jobb. 2004 slöt LO och Svenskt Näringsliv ett avtal där omställningsstödet blev en del i kollektivavtalet och Trygghetsfonden TSL bildades.

2 Tre miljoner omfattas

Två miljoner medarbetare inom LO-facken hos 70 000 privata arbetsgivare samt nästan en miljon tjänstemäns 35 000 företag stöttas för lösningar inom TSL eller TRR.

3 89-procentig ökning

Under årets tredje kvartal ökade antalet uppsagda tjänstemän som sökte stöd hos TRR med 89 procent jämfört med samma period förra året.

4 Katastrofen vände

Ungefär dubbelt så många uppsagda arbetare sökte stöd hos TSL under tredje kvartalet jämfört med samma period 2019. Men jämfört med katastrofkvartalet före handlar det om en rejäl uppbromsning, även om statistiken åter ökade i september. Under Q3 gick dock 93 procent av dem som fått hjälp av TSL vidare till nytt arbete/annan lösning – vilket är fler än innan pandemin.

5 Tala är guld

Som ledare har man en nyckelfunktion i omställningssammanhang och behöver tänka kommunikation i varje steg. Det är tidskrävande, så se till att frigöra utrymme i kalendern för att få omställningen snabbare och smidigare. Tydlighet, tajming och transparens är a och o för att undvika onödig oro hos medarbetarna.

6 Fler väljer att studera

Ett vanligt år väljer fem procent av de uppsagda att skola om sig. Under det här året har hela 13 procent valt att studera..

Nyhet TSL-medel som kompletterar Kompetenssäkrad individ. Upp till 5 000 anställda inom bland annat industrin och handeln får nu möjlighet att stärka sin position på arbetsmarknaden genom kompetensutveckling. Insatserna sker i projektet Kompetens för konkurrenskraft som finansieras av Trygghetsfonden TSL genom medel från Europeiska socialfonden. Därutöver har Svensk industrivalidering – genom bl.a. TMF – tilldelats 17 miljoner kronor ur Europeiska socialfonden för projektet *Kompetenssäkrad individ* som ska stödja industriföretag som påverkas av Coronapandemins konsekvenser (läs mer på sid 24).

Tvätta händerna!

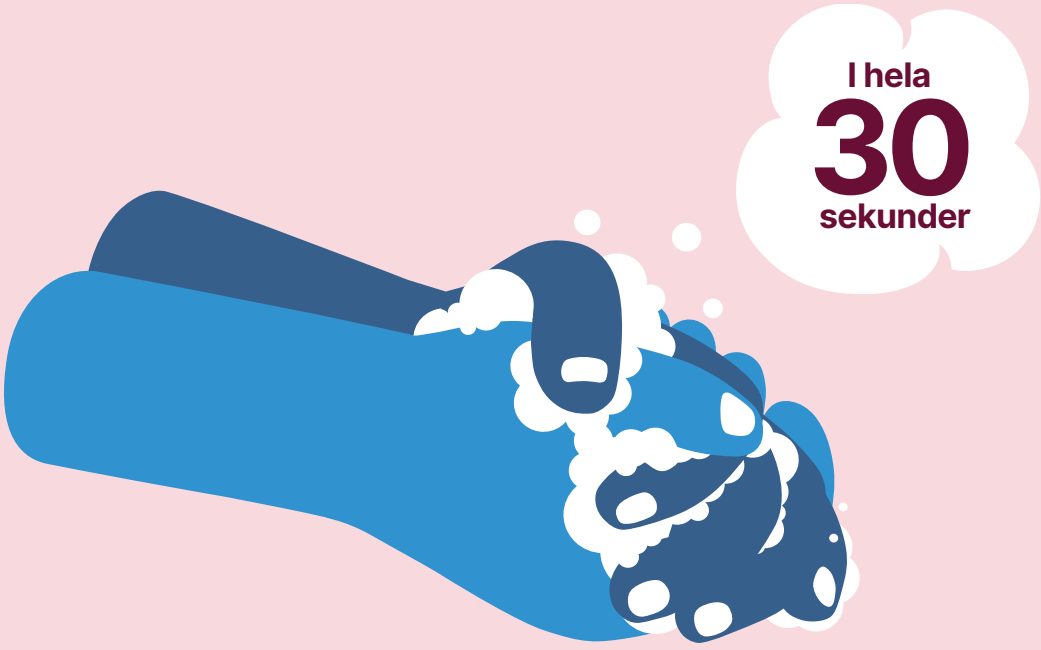

1. Löddra ordentligt.
2. Tvätta mellan fingrarna, ovanpå handen och runt tummen.
3. Skölj och torka.

Minska risken att bli sjuk.

1177 VÅRDGUIDEN | Region Stockholm

STARKA PARTNERS KRING…

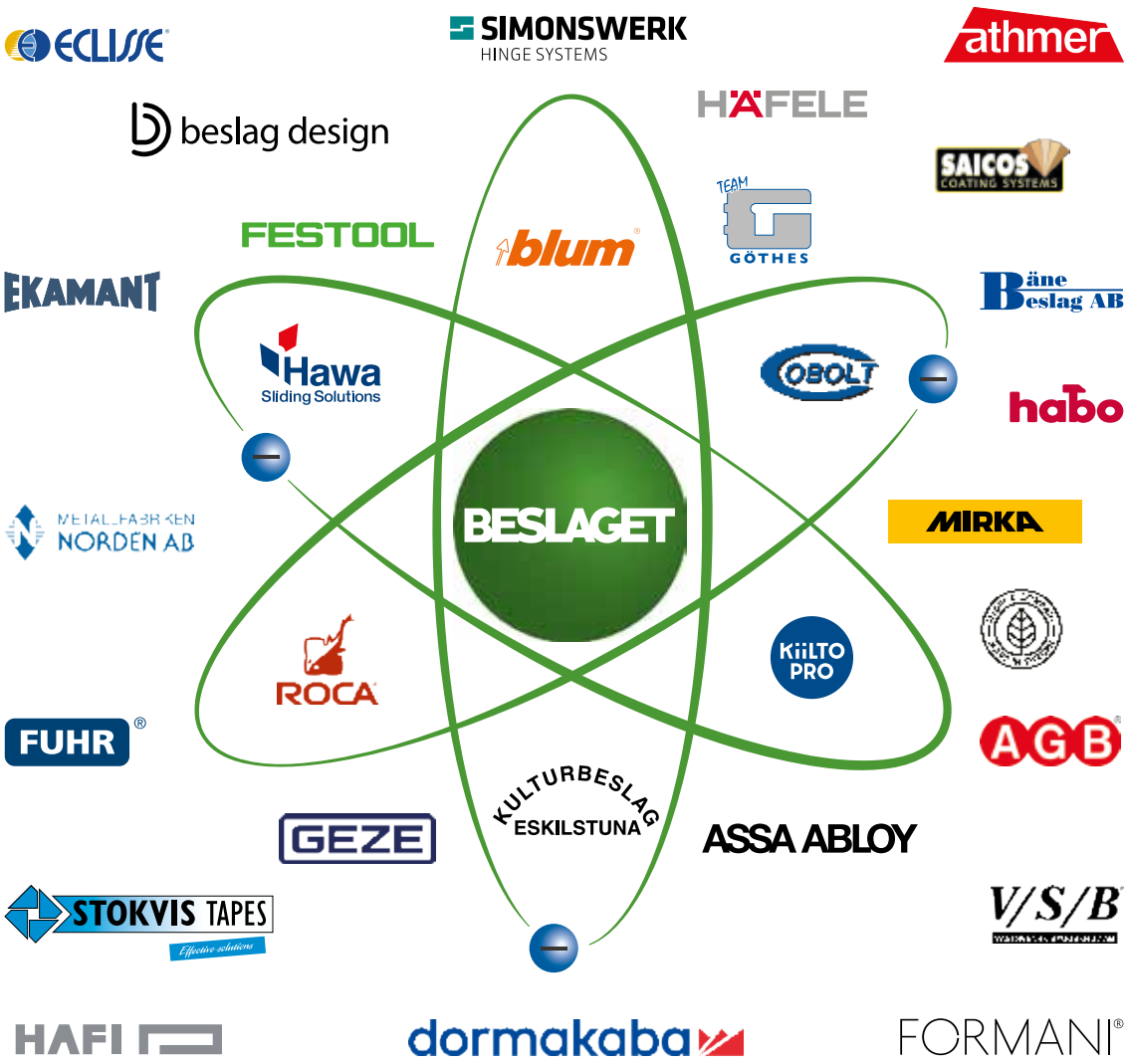

…EN STARK KÄRNA

Beslaget AB grundades 2015 och är ett ungt företag med mångårig kompetens inom försäljning och rådgivning av lås & beslag till snickeri-, möbel-, dörr- och fönsterindustrin samt bygg- och fastighetsbolag.
Vi har över 40 olika varumärken i vårt sortiment och du får alltid en samlad leverans.

Det är smart logistik som sparar miljön med reducerad transport, distribution och emballage.

Du som kund spar tid och pengar genom att beställa allt på ett ställe. Dessutom slipper du hantera flera olika leveranser och up-packningar, dvs lägre CO2 - avtryck. Smidigt för dig och bra för miljön.

Välkommen till vårt klimatsmarta ONE STOP SHOP koncept – En hållbar affär!

- Våra Leverantörer – Era Leverantörer
- Vår Logistik – Era Miljövinster
- Vårt Sortiment – Er Valfrihet
- Vår Kunskap – Er Kunskap
- Vår Prioritet – Er Leverans
- Vår Passion – Er Framgång

BESLAGET

BESLAGET I STOCKHOLM AB • ELEKTRAVÄGEN 31, 126 30 HÄGERSTEN • T. 0707-520 520 • BESLAGET.SE • BESLAGET@BESLAGET.SE

Fler finsnickare på g

Kommunala Leksands gymnasium har nästan 50 procent fler förstaklassare än för två år sedan. Antalet elever som pluggar finsnickeri är 15 – fler än på många år. Rektor Marcus Zetterlund ger oss en förklaring till rekorden.

TEXT PEDER EDVINSSON

Varför går era elevantal upp?

– Elevkullarna är något större än tidigare, men vi ser också att fler som bor i kommunen väljer att plugga på hemmaplan och att fler elever från andra kommuner väljer Leksands gymnasium. Att det är Ekonomiprogrammet och yrkesprogram som Hantverksprogrammet finsnickeri och lärlingsutbildning som ökar mest har säkert att göra med en mycket attraktiv utbildning i ekonomiprogrammet, men även att man på yrkesutbildningarna lär sig det som efterfrågas av företagen.Man får jobb när man är klar med skolan. Tyvärr lägger andra liknande utbildningar ner, mellan Stockholm och Piteå är vi de enda med finsnickeri på programmet i dag.

Hur tajt kontakt har ni med branschen?

– Vi samarbetar med flera företag i trakten. I Hantverksprogrammet finsnickeri ingår 15 veckors APL och då behöver vi de här företagen – även om en del elever faktiskt praktiserat i Tyskland och England också. Företagen ingår även i vårt branschråd som vi hela tiden har möten med för att kunna skräddarsy våra utbildningar så att de passar företagens krav.

Under hösten har ni installerat en ny CNC-maskin i skollokalerna. Hur känns det?

– Det är ännu en anpassning till elevernas kommande yrkesliv och det känns fantastiskt att vi genom den gör dem ännu bättre förberedda för framtiden. Vi fick ta upp en ny dörr i ytterväggen och möblera om i verkstaden för att få plats med den och det har blivit väldigt bra. Ljungbergsfonden och flera lokala företag gjorde det möjligt för oss att skaffa den, med den nya CNC-maskinen är jag säker på att attraktionen för våra program stiger ytterligare.

MARCUS ZETTERLUND

Gör: Rektor på Leksands gymnasium sedan 2017.

Leksand Gymnasium: 520 och 75 i personalen.

Cheferna säger nej, medarbetarna ja

Mer än 70 procent av cheferna vill se sin personal tillbaka på arbetsplatsen efter Coronapandemin. Medarbetarna å sin sida vill nästan mangrant fortsätta distansarbeta i någon form. ”Cheferna tycker inte de har tillräcklig kontroll. Det kommer att ställas andra krav på framtidens ledarskap”, säger organisationspsykolog Mattias Elg.

TEXT HÅKAN LÖVSTRÖM ILLUSTRATION GETTY IMAGES

En ny svensk studie redovisar stora skillnader i synen på distansarbete. Studien som gjorts av kunskaps- och utvecklingsföretaget The Remote Lab, som bland annat samarbetar med Mittuniversitetet, innehåller enkätsvar från 366 arbetsgivare och 1 076 medarbetare i Sverige. Enkäterna gjordes under perioden april till augusti i år.

Arbetsgivarna fick frågan om de såg att deras medarbetare skulle fortsätta jobba hemma efter Corona-krisen. 71 procent svarade nej medan endast 15 procent var helt positiva. Bland medarbetarna var det bara fyra procent som sa att de inte ville ha något hemmajobb även efter Corona.

– Det är större skillnad än jag kunnat föreställa mig. Många medarbetare försöker att bita ihop och göra någonting bra. Många är oroliga och kanske lite rädda för sina jobb eller sin familjesituation. Ändå biter man ihop och försöker se lösningarna och möjligheterna också, säger Mattias Elg som i sin forskning jobbat för både Mittuniversitetet och Linköpings Universitet.

När det gäller chefernas skepsis inför distansarbete finns bland annat känslan av att tappa kontrollen

– Ledarna känner oro inför situationen i pandemin som helhet, men även kring om man har kunskap för att leda det löpande arbetet på ett bra sätt. Att behålla kontrollen, energin och kontakten med sina anställda.

Coronasituationen har visat att ledarrollen uppfattas annorlunda när det mesta av kommunikationen sker digitalt.

– Det är inte de storslagna visionära ledarna som efterfrågas. Det är det konkreta, operativa som premieras. Utifrån detta blir säkert en del av dagens chefer osäkra på om de räcker till för sina medarbetare, förklarar Mattias Elg.

Med distansarbete blir förväntningarna mer otydliga. Det är inte lika klart med rollerna. Det är viktigt att man har en tydlig bild av sitt uppdrag och även kollegornas roller

– Här tror jag cheferna också känner sig vilsna kring hur de ska föra en dialog med sina medarbetare, säger Mattias Elg.

Förändringarna gör också att det blir andra egenskaper som efterfrågas av morgondagens chefer.

– Personlighetsdrag som är lite mer operativa och mer konkreta blir viktiga. De visionära och kommunikativa delarna är inte lika attraktiva. Det blir ett projektinriktat fokus, förklarar Mattias Elg

En fråga som naturligtvis kommer upp är hur effektivt det blir att arbeta på distans. I undersökningen fanns en fråga om man upplever att man haft effektiva möten i sin arbetsgrupp under perioden med hemarbete. 87 procent svarade att de mer än halva tiden haft effektiva möten.

– Jag vet att många säger att de blir duktigare på att välja vilka möten som ska genomföras fysiskt eller virtuellt. Det blir också effektivare när mycket

Mattias Elg.

av logistiken kring resor eller annat försvinner, förklarar Mattias Elg

En av utmaningarna för företag med många som arbetar hemifrån är att man riskerar att tappa i kreativitet och innovation. Det uppstår inga spontana och kreativa möten vid kaffeautomaten eller i lunchkön.

– Forskningen visar att det är ofta där de mest spännande idéerna uppstår. Det är där de kreativa besluten tas.

Mattias Elg tror på ett förändrat arbetsliv. Men han tror inte vårt sociala behov kommer att försvinna. Vi kommer att fortsätta att umgås med andra även i jobbsammanhang

– Jag som norrlänning ser en tydlig utveckling. Om du jobbar hemma med ett mindre företag eller har ditt huvudkontor i Stockholm kan du ha din sociala påfyllning på ett coworking-kontor, exempelvis här i Jämtland. Där får du kontakter med folk från andra företag som är i samma situation.

– Forskningen visar att människor vill bidra och visa sig kompetenta. Men man vill gärna hitta sätt som gör att hela livssituationen går att lösa. Då kanske vi kommer få fler som flyttar ut från storstan och i stället distansjobbar.

Mattias Elg ser utifrån sitt jobb som konsult till flera svenska myndigheter och företag hur Coronasituationen redan har påverkat.

– Hos flera är man redan inne på att planera om sina kontor och sina fysiska förutsättningar. De kommer inte att vänta på att komma tillbaka till det som var tidigare. Man planerar för att kunna använda sina fysiska kontorsytor på ett annat sätt framöver.

Han ser också en tydlig uppdelning bland företagen i två läger:

Några företagsledningar som lite passivt avvaktar och försöker hanka sig fram så gott det går i väntan på att det ska bli som förut.

Den andra gruppen är de som redan i dag i sina ledningsgrupper strategiskt har börjat lägga in det här med att planera för en ny tid och nya krav.”Det måste vi ändra. Saker och ting kommer aldrig bli att gå tillbaks till hur det var tidigare.”

Distansarbete och arbetsmiljöansvar

För de organisatoriska och sociala delarna inom arbetsmiljön gäller det att se över hur kommunikation och information ska fungera.

ILLUSTRATION THE REMOTE LAB

Huvudregeln är att arbetsgivaren har ett arbetsmiljöansvar även när arbetstagare arbetar på distans, exempelvis hemifrån. Lagen gör ingen skillnad på var arbetet utförs. Enligt grunderna i arbetsmiljölagen ska arbetsgivaren vidta de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet.

För att uppnå en god arbetsmiljön vid distansarbete behöver såväl den fysiska platsen som hur arbetet organiseras och den sociala aspekten beaktas. Ju längre tid distansarbetet är tänkt att fortgå, desto mer insatser och anpassning kan behövas för att säkerställa arbetsmiljön för den anställde (såsom under Coronapandemin). Det kan exempelvis handla om arbetsutrustning i form av kontorsstol och datorutrustning eller uppmuntran till åtgärder i form av att ta pauser och röra på sig.

För de organisatoriska och sociala delarna inom arbetsmiljön så gäller det att se över hur kommunikation och information ska fungera inom organisationen och för de som arbetar på distans. Kanske behövs det tätare digitala avstämningsmöte eller hänvisa de anställda till speciella kanaler där löpande information förmedlas. Vissa anställda kan behöva individuella avstämningar kring sina arbetsuppgifter och hur olika arbetsuppgifter ska prioriteras.

Arbetsgivaren har ett övergripande ansvar att informera arbetstagarna kring vilka risker arbete på distans kan medföra samt hur man kan förebygga ohälsa, exempelvis genom gynnsamma och varierande arbetsställningar samt social kontakt med kollegor.

"När Sverige kommit ur Corona-krisen, så kommer jag personligen vilja fortsätta jobba på distans"

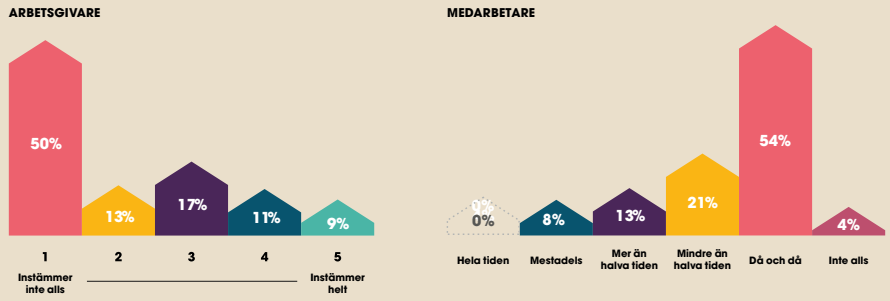

Tydligt blir att arbetsgivarna uttrycker ett större motstånd mot fortsatt distansarbete när Sverige kommit ur Corona-krisen. Förmodligen beror det på att arbetsgivarna upplever bristande kontroll i större utsträckning än vad medarbetarna gör, vilket har stöd även i den forskning som finns på området (Jensen 2020).

Även den anställde har dock ett ansvar för sin egen arbetsmiljö och att rapportera brister och risker till sin arbetsgivare, vilket blir extra viktigt vid distansarbete. Här bör arbetsgivaren säkra upp att det finns tydlig information kring vad som gäller samt rutiner för hur den anställde ska rapportera synpunkter, brister och risker.

Möjlighet till distansarbete ses ofta som positivt och det finns en hel del fördelar med det från både arbetstagares och arbetsgivares perspektiv, så som minskad pendlingstid, ökad effektivitet, flexibilitet och balans mellan arbetsliv och fritid.

Gränsen mellan frivilligt, rekommenderat och beordrat distansarbete är dock flytande. Om distansarbetet sker på den anställdes eget initiativ är det rättsliga läget oklart kring arbetsgivarens faktiska arbetsmiljöansvar.

Vill du veta mer?
Finfa och AFA har skrivit om försäkringar vid distansarbete och även Prevent har en del material, såsom checklistor, tips och råd.

Läs mer om arbetsmiljö, säkerhet & hälsa
>> tmf.se/arbetsmiljo

STARKA PARTNERS KRING…

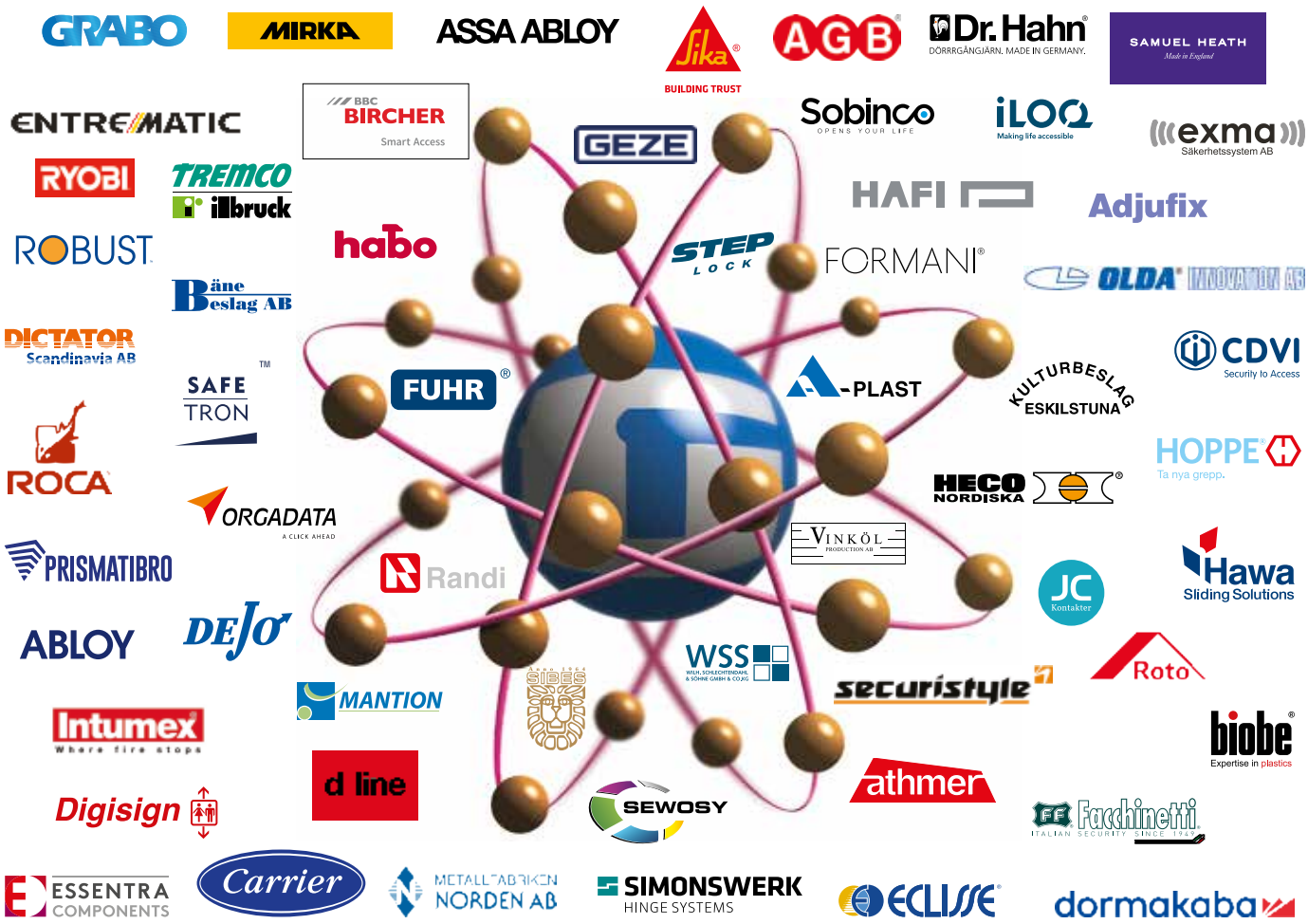

…EN STARK KÄRNA

Göthes Industribeslag grundades 1861 och är idag ett av Europas äldsta företag inom lås & beslag samt Skandinaviens ledande grossist till OEM Industri dvs Dörr-, Fönster- & Fasadindustrin.

Vi har över 50 olika varumärken i vårt sortiment och du får alltid en samlad leverans.

Det är smart logistik som sparar miljön med reducerad transport, distribution och emballage.

Du som kund spar tid och pengar genom att beställa allt på ett ställe. Dessutom slipper du hantera flera olika leveranser och uppackningar, dvs lägre CO_2 - avtryck. Smidigt för dig och bra för miljön.

Välkommen till vårt klimatsmarta ONE STOP SHOP koncept - En hållbar affär!

- Våra Leverantörer – Era Leverantörer
- Vår Logistik – Era Miljövinster
- Vårt Sortiment – Er Valfrihet
- Vår Kunskap – Er Kunskap
- Vår Prioritet - Er Leverans
- Vår Passion - Er Framgång

GÖTHES INDUSTRIBESLAG

Huvudkontor: Box 1928, 791 19 Falun (Roxnäsvägen 14, 791 44 Falun) • Lager: Falun & Stockholm • Försäljningskontor: Falun | Stockholm | Göteborg | Malmö | Huskvarna
Telefon: 010 - 483 40 00 • Order @ kundservice: 010 - 483 40 25 • order@gothes.se • gothes.se

MER SNACK OCH MER VERKSTAD

Problem som uppstod hos Dörr & Portbolaget berodde sällan på maskinerna, materialet eller människan. Orsaken var så gott som alltid kommunikationen. I forskningsprojektet The Whispering Game skapade smålänningarna nya verktyg för ett smidigare flöde av både information och produkter – samt högre effektivitet och ett större lugn på golvet.

TEXT PEDER EDVINSSON FOTO MAGDALENA TAUBERT

LEDANDE BRÖDER
Johan Ahlin (t.v.) och David Ahlin är vd respektive chef för marknad och produkter. Med de nya metoderna är de mindre inblandade i det dagliga arbetet.

I det som tidigare var en målarbox står ett bastant bord i mitten. På väggarna sitter anslagstavlor med träbitar som representerar alla pågående beställningar. När en station är klar med beställningen flyttas träbiten till nästa kolumn.

Varje morgon, vid möten som kommit att kallas Daglig styrning, samlas respektive station och går igenom förutsättningarna för de olika ordrarna. Finns materialet som behövs? Är någon sjuk? Vem kan hoppa in två timmar på lackeringen?

Så såg det inte ut för bara drygt tre år sedan. Då jobbade avdelningarna på med sitt. När hyvleriet var färdig med sitt material lades det på en pall och skjutsades till nästa station, utan att först kolla om den var redo för det. Karola Nielsen minns det som en enda röra.

– Det stod pallar överallt! Det här skapade en stress hos alla och jag själv var ofta på dåligt humör.

– Jag är typen som ifrågasätter ”så har vi alltid gjort” och vill hitta bättre sätt att jobba. Jag minns att jag tyckte att vi arbetade med fel saker och att stämningen kunde bli frustrerad mellan stationerna, säger hon.

Karola Nielsen började i Dörr & Portbolagets verkstad 2010, sedan 2017 är hon arbetande produktionsledare vilket innebär att hon har koll på allt som händer och att hon hoppar in på stationer som tillfälligt måste bemannas. Hennes nya arbetsuppgifter är en direkt följd av att ägarna Johan Ahlin, vd och fram till 2017 även produktionsledare, och David Ahlin, ansvarig för marknad och produktion, det året bestämde sig för att bli en del av Jönköping Universitys forskningsprojekt The Wispering Game, TWG. Forskarna hade en teori om att särskilt företag som arbetade med kundanpassade produkter behövde ha extra bra koll på att information som kom in till företaget i form av beställningar uppfattades på rätt sätt av personalen. Risken var att informationen förvanskades som i en visklek och ledde till att den produkt som tillverkades inte matchade kundens beställning.

NYTT ANSVAR
Karola Nielsen har arbetat på företaget i tio år. Sedan 2017 är hon arbetande produktionsledare, en direkt följd av projektet TWG.

”De där pallarna som stod precis överallt handlade egentligen inte om oordning, det var ett tecken på att vår kommunikation inte fungerade”

Det här kände bröderna Ahlin igen från sin egen verksamhet.

– Men det var inte kommunikationen in i fabriken som var problemet hos oss, utan hur vi förmedlade den internt, säger David.

– De där pallarna som stod precis överallt handlade egentligen inte om oordning, det var ett tecken på att vår kommunikation inte fungerade, menar Johan.

Brödernas pappa skaffade företaget i Vittaryd 2007, ett snickeri som funnits sedan 1944. Johan var då utbildad elektriker och David hade ett år

BEPRÖVAT OCH MODERNT
Ovan en klassisk arbetsbänk, nedan den nupermoderna CNC-maskinen. Båda behövs i produktionen.

kvar på sin utbildning inom mekanik och elektronik och tanken var att de båda skulle in i företaget. Så blev det. Johan började som truckförare och arbetade sig vidare bland stationerna, David följde sedan hans exempel. De lärde sig hela verksamheten och alla maskiner från grunden och främst David kan fortfarande ta plats vid någon av dem när det behövs.

Det här skapade också problem. Det fanns redan då en tanke om att man inte skulle lägga övertid på personalen. När beställningarna hopade sig ryckte i stället Johan och David in på kvällar och helger. De minns till och med en julafton då de ställde sig laserade dörrar mellan julfrukost och Kalle Anka.

– Vi två jobbade dygnet runt. Vår far sa att det är så det är att driva eget, men vi orkade inte med det och ville hitta andra sätt att arbeta, säger Johan.

Johan och David hade redan sett till att delta i ett forskningsprojekt där Jönköping University var inblandat och när JU skulle dra i gång viskleksforskningen kontaktades bröderna igen. The Whispering Game är ett projekt som under tre år drivits av Jönköping University, i samarbete med TMF.

– Vi fastnade för projektets tankar kring hur kommunikationen påverkade sättet att arbeta. I vårt fall ledde dålig kommunikation inte till att det blev en helt annan produkt, men ett problem var att vi kunde överarbeta – en ladugårdsdörr behöver inte finputsas och lackas – eller att vi räknade bort oss på beställningar för att vi inte haft koll på kundkraven, säger Johan.

– Det visade sig att vi inte hade ett gemensamt arbetssätt här. Det var mer ”så här har vi alltid gjort”. Bland annat gjorde vi ett plåtarbete där personen på sista stationen alltid klippte bort två millimeter. En nyanställd undrade varför och fick höra att inköpsavdelningen alltid beställde ett övermått på två millimeter. Helt onödigt alltså! Det här visar hur lätt det är att göra en förändring som är rimlig för en själv, men man tänker inte att det påverkar både inköp, beredning och säljare, säger David.

Dörr & Portbolaget var det absolut minsta företaget i TWG-projektet med sina 24 anställda mot de hundratusental som globalt arbetar för Ericsson, ett

Pigg 76-åring

Dörr & Portbolaget startade som Lindros snickeri 1944 och tillverkade då bland annat köksinredning. Under 1970-talet kom specialiseringen mot förråds- och garageportar och i dag tillverkar man främst hela entrépartier i ek, gamla fastigheter i Stockholm som renoveras i tidstypisk stil är en stor kund. Sedan 2007 driver familjen Ahlin företaget med bröderna Johan Ahlin och David Ahlin i ledningen. Sedan dess har man gått från 17 till 24 anställda och ökat omsättningen från 17 till 32 miljoner kronor.

av de andra deltagande företagen. Till en början var det inte uppenbart att företagens helt skilda förutsättningar skulle utmynna i gemensamma lärdomar, men tack vare Dörr & Portbolagets relativa litenhet och att de la många timmar på projektet blev deras erfarenheter nyttiga för både forskarna och de större företagen.

– Från ett möte till ett annat hade David och jag testat och utvärderat teorier i verksamheten. De större organisationerna kunde inte vara lika snabbfotade som vi och lyssnade därför noga på vad vi kommit fram till, säger Johan.

Ute i fabrikens verkstäder råder ett flitigt lugn och det är svårt att tänka sig den oreda som lastpallarna var orsak till för bara några år sedan. Men det är förstås inte bara en harmonisk arbetsplats och ett verkstadsgolv fritt från bråte som kommit ut av TWG. På ett djupare plan är hela organisationen förändrad. Johans och Davids roller innebar tidigare detaljstyrning av verksamheten, i dag styr stationerna själva det dagliga.

– Det är där kunskapen om eventuella störningar och hinder finns, det är bättre om de löser det själva i stället för att ta det via någon av oss. Ett problem är bara ett problem tills man lyfter det och nu har vi skaffat oss förutsättningar för att göra det. Vi vet att det startar visklekar hela tiden, det är typiskt mänskligt, men bara att vara medveten om det hjälper, säger David och Johan håller med:

– Tidigare försökte vi hitta orsaken i problemen i antingen materialet, maskinen eller människan, men det visar sig så gott som alltid att det är kommunikationen som fallerar. I dag är det där vi börjar med lösningen.

FULL KOLL
När det behövs hoppar produktionsledaren Karola Nielsen in på någon av stationerna.

Troligen har Dörr & Portbolaget fler möten i dag än de hade före TWG-projektet. Men en viktig skillnad är att varje möte ska ha rätt personer kallade och ha tydliga agendor. För Karola är Daglig styrning guld värt.

– När jag började som produktionsledare hade jag mina egna listor där jag skrev upp hur alla låg till. Tack vare de dagliga mötena och tavlorna finns det en metod i det nu. Det har inte bara gjort mig mindre stressad, hela fabriken är lugnare och vi gör ett bättre jobb.

”Rätt kommunikation ger bäst resultat”

Jenny Bäckstrand och hennes kollegor på Jönköping University har sammanfattat det treåriga forskningsprojektet The Whispering Game i en handbok.

TEXT PEDER EDVINSSON ILLUSTRATION GETTY IMAGES OCH JÖNKÖPINGS UNIVERSITY

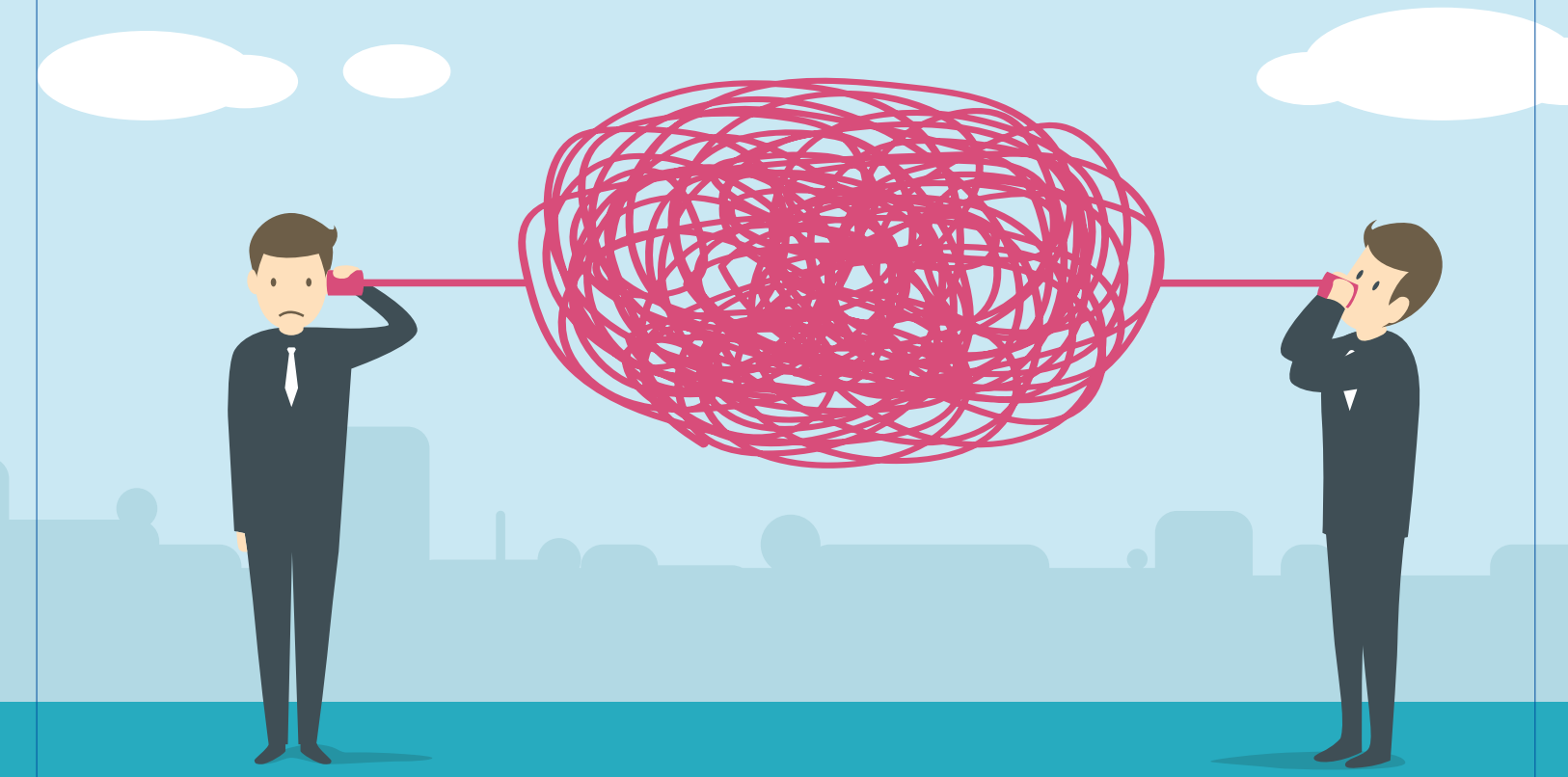

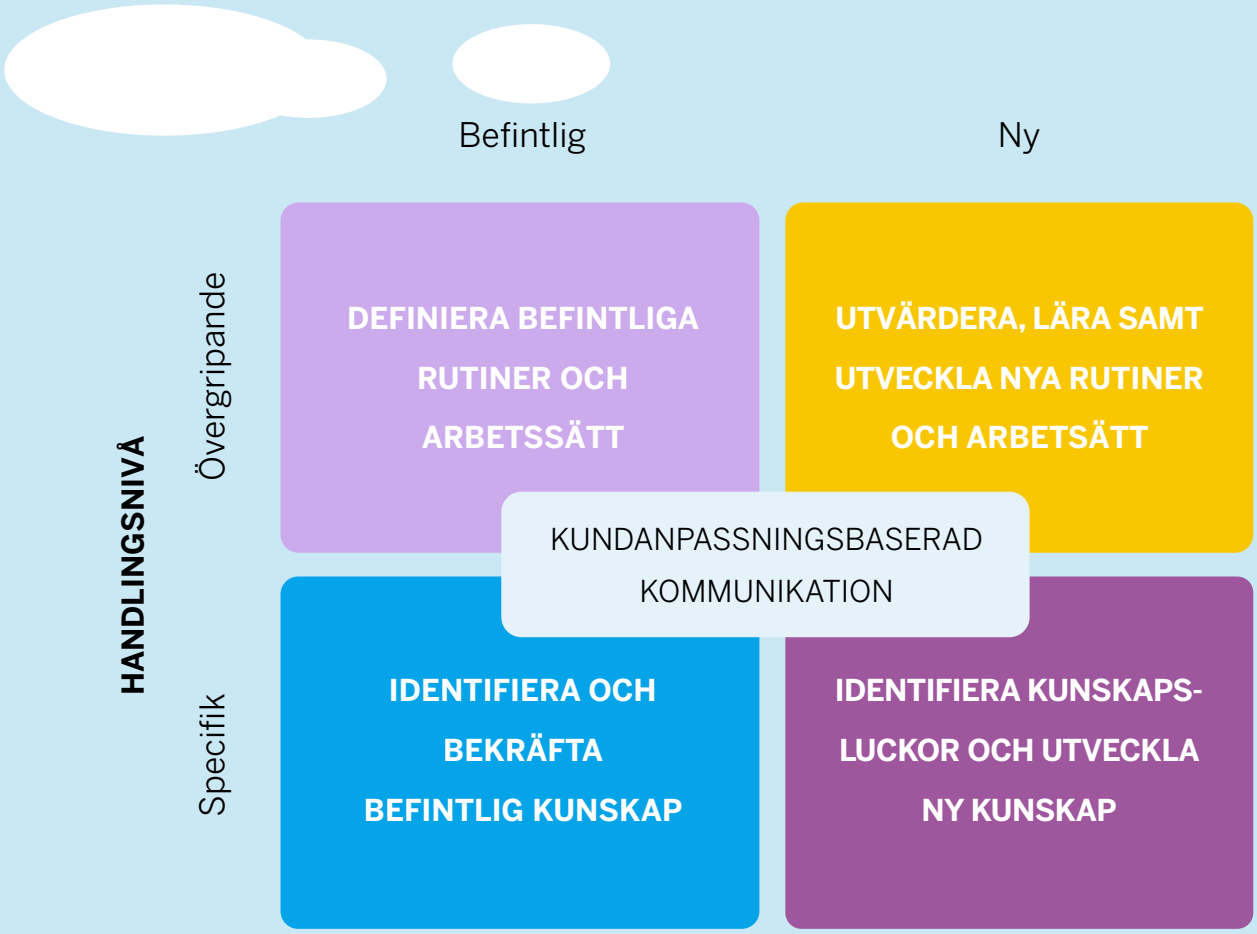

Projektet The Whispering Game pågick i tre år och när det avslutades våren 2020 sammanställdes de deltagande parternas erfarenheter i skriften Viskleken. Jenny Bäckstrand, teknologie doktor på Jönköping University, ledde projektet och berättar att det handlade om forskning som ledde fram till användbara metoder. Hon betonar ändå att det inte finns någon mirakelkur att sätta in, utan hoppas att guidens olika kapitel ska visa hur mångfacetterat samarbete för kundanpassning är.

Jenny Bäckstrand

– Guiden ska kunna fungera som en trigger för läsaren att reflektera över vilka strukturer, processer eller rutiner som skulle kunna instiftas i just dennes organisation för att samarbetet ska stärkas, säger Jenny Bäckstrand.

De deltagande företagen var olika stora, Dörr & Portbolaget i Vittaryd var absolut minst, vilket vi skriver om i reportaget på föregående sidor. Det företagen ändå har gemensamt var att deras produkter alltid har hög grad av kundanpassning. Inte massproduktionens pålitliga lunk, utan snarare det skräddarsyddas noggrannhet och anpassning. Initialt trodde man i projektet att den ingående informationen, från kund till säljare, var där störst kraft måste läggas för att få det rätt. Men det visade sig snart att informationsspridningen inom företaget var nöten att knäcka.

– Att ha bra information betyder inte att alla har förstått och genast vet vad de ska göra. Målet är att informationen ska ge motivation till den som ska utföra arbetet och för det krävs rätt sorts kommunikation, säger Jenny Bäckstrand.

På Dörr & Portbolaget insåg man att man nästan behövde 24 olika sätt att kommunicera till sina 24 anställda. En del tog helst till sig information i skrift och andra förstod bäst om kommunikationen gjordes muntligt. Ett av de andra företagen, jätten Ericsson, hade precis samma problem och ska efter att ha deltagit i projektet infört checkpoints innan information går vidare till nästa grupp och mer tvärfunktionella möten mellan avdelningarna.

Just utformningen av möten är en viktig del, enligt Jenny Bäckstrand.

– Man behöver tänka till om vilka som ska kallas till mötet och veta vad man vill få ut av det, annars kan det för många upplevas som slöseri med tid. Samma sak gäller för mail. Alla behöver inte cc:as, utan tänk efter vilka det är som verkligen behöver informationen. Det kanske till och med kan räcka med att gå och prata med den person det verkligen gäller.

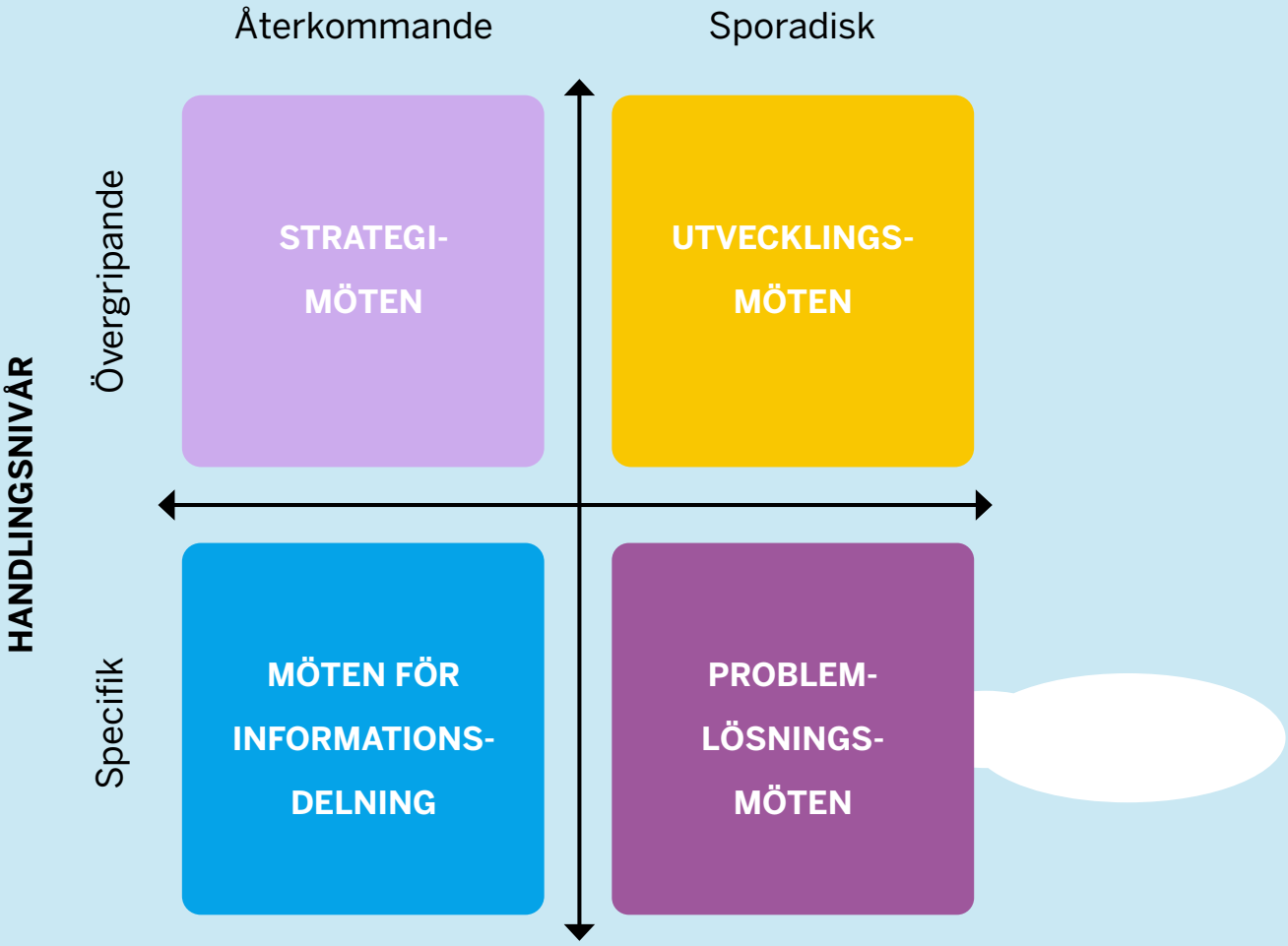

Rekommendationer för att undvika visklekar

- Analysera och kategorisera befintliga kundordrar för att identifiera kundordertyper som bör hanteras olika.
- Skapa kommunikationsstrukturer för att möta kund olika beroende på kundordertyp.
- Anpassa mötesstrukturer och relatera dessa till hur de fungerar bäst mot de olika kundordertyperna.
- Definiera rutiner, arbetssätt och instruktioner till varje kundordertyp.
- Testa och experimentera prototyper (arbetssätt, metoder, kommunikation) i mindre enheter.
- Var noga med transparens, faktagrund och realtidsbedömningar.
- Identifiera samarbetszoner i termer av vilka som bör kommunicera (kund, leverantör, funktioner med flera) kring vad relaterat till de olika kundordertyperna.
- Bygg en kommunikationsmatrix där till exempel roller, ansvar, mandat, beslutsordning och kommunikationssätt framgår relaterat till de kundordrar som hanteras.
- Sätt en strategi för hur kommunikationen i triaden ska gå till för de olika kundordertyperna.
- Säkerställ att det finns lärandemöten där kritiska incidenter kring arbetet med kundordrar används som trigger för mötet men där det huvudsakliga syftet inte är att åtgärda den specifika kundordern, utan snarare att lära organisationen att förbättra arbetssätt och handlingsmönster.

Handboken Viskleken

Samlade lärdomar från forskningsprojektet The Whispering Game finns att ladda ned via
>> tmf.se/the-whispering-game

LÄS TIDNINGEN PÅ WEBBEN
www.traomobelforum.se

FOTO: SÖREN ANDERSSON

TMF:s vd David Johnsson.

Avtal 2020: ”Det krävdes svåra avvägningar för att nå en överenskommelse”

Efter intensiva förhandlingar är löneavtalen för svensk industri klara. Arbetsgivarna och facken inom industrin har enats om ett löneavtal med en kostnadsram på 5,4 procent i ett 29 månader långt avtal som löper ut den 31 mars 2023. Därmed är också normen för löneökningarna på svensk arbetsmarknad satt.

Coronapandemin har drabbat den svenska ekonomin hårt. Att mitt i en pandemi, med osäker ekonomisk utveckling, förhandla om ett normerande lönemärke för hela den svenska arbetsmarknaden har inneburit utmaningar. Detta till trots har parterna inom industrin lyckats nå en överenskommelse som sträcker sig fram till 2023.

– De ekonomiska förutsättningarna för medlemsföretagen inom industrin skiljer sig åt. Många har ännu inte sett slutet på verkningarna av pandemin och har därför en helt annan betalningsförmåga än normala år. Det har inneburit att svåra avvägningar varit nödvändiga för att nå en överenskommelse, säger David Johnsson, vd för TMF.

TMF:s förhandlingschef Eva Glückman håller med om att förutsättningarna varit svåra men menar att det långa avtalet nu kan skapa stabilitet.

– Att vi får ett långt avtal är positivt. Det ger förutsägbarhet, något som är speciellt viktigt just nu. Det skapar även arbetsfred och långsiktig stabilitet. Däremot är nivån väl hög för många av våra medlemsföretag, säger Eva Glückman.

Det nya avtalet löper från och med den 1 november 2020 till och med den 31 mars 2023. Det sista året är uppsägningsbart, en säkerhetsventil om förutsättningarna skulle ändra sig avsevärt.

Arbetsgivarna inom industrin är:
Teknikföretagen, Industriarbetsgivarna, Livsmedelsföretagen, Grafiska Företagen, IKEM – Innovations- och kemiarbetsgivarna, Gröna arbetsgivare, TEKO samt Trä- och Möbelföretagen (TMF).

Läs mer om Avtal20 på >> tmf.se/avtal2020.

Nytt projekt erbjuder träffsäker kompetensutveckling

Svensk industrivalidering har genom Grafiska Företagen och Trä- och Möbelföretagen tilldelats 17 miljoner ur Europeiska Socialfonden för projektet *Kompetenssäkrad individ* som ska stödja industriföretag som påverkas av Coronapandemins konsekvenser.

I första hand riktar sig projektet till företag och deras anställda som på ett direkt sätt påverkats av pandemin genom att ha tvingats till neddragningar eller till avtal om korttidsarbete i enlighet med Tillväxtverkets regelverk. Målgruppen är yrkesarbetare i industrin som har kompetensutvecklingsbehov för att klara grundläggande eller mer avancerade arbetsuppgifter. Projektet ger upp till 700 medarbetare i upp till 50 företag möjlighet att rusta med rätt kompetens för att vara redo när hjulen börjar snurra igen.

Att delta i projektet är kostnadsfritt och det enda som krävs är att man avsätter den tid som behövs för planering och genomförande av insatserna. Projektet startade i oktober 2020 och håller på tills deltagande företag är klara och som längst till november 2022.

Vad erbjuder projektet?
I projektet deltar företaget i tre beprövade insatser som under de senaste två åren använts med stor framgång i drygt 200 industriföretag runt om i Sverige:

- Handledning från erfaren kompetenscoach som hjälper er att lägga upp insatserna i ert företag.
- Kompetensutveckling för att täcka de områden där kompetensen behöver stärkas. Målet är att deltagare ska nå kompetensbevis.
- Branschvalidering för kollektivanställd produktionspersonal som genomförs av behörig testledare från ett ackrediterat testcenter. Valideringen visar vilken kompetens som finns och ger ett detaljerat underlag för träffsäker kompetensutveckling för kompetens som saknas.

FOTO: RICKARD KILSTRÖM

”Om branschen samlas för att ta nästa steg ifråga om export, så kommer jag att hjälpa till”

Näringsminister Ibrahim Baylans löfte till möbel- och inredningsbranschen

Trä- och Möbelföretagen, TMF, lanserade igår rapporten Den svenska möbel- och inredningsbranschen – statistik & analys av värdekedjan – 2020.

I rapporten presenteras för första gången branschen längs hela värdekedjan, från design via produktion och leverantörer till detal¬jister. Rapportlanseringen, som skedde på ett webbinarium med näringsminister Ibrahim Baylan, innehöll ett panelsamtal om hur branschens nuvarande konkurrensfördelar; en hög exportandel, stark hållbarhetsposition samt hög grad av inhemsk produktion ska kunna bibehållas – något branschen vill samarbeta kring. Och – då hjälper näringsministern gärna till.

– Vi initierade ett exportsamarbete när jag var energiminister och jag ser att man kan göra det även här. Om det är så att branschen samlas för att ta nästa steg ifråga om export, så kommer jag som näringsminister att hjälpa till, säger Ibrahim Baylan.

Att möbel- och inredningsindustrin har en stark position – inte minst ifråga om export – visar rapporten. Mer än 70 procent av de möbler som produceras i Sverige skickas utanför landets gränser.

Ett utvecklat hållbarhetstänkande är ytterligare en konkurrensfördel för svensk möbelproduktion, som ligger långt fram när det gäller cirkulära produktionsprocesser och affärsmodeller. Svensk kvalitet, funktionalitet och innovation är också starka begrepp på den internationella marknaden.

– Hindret för att lyckas ännu bättre gällande export sitter mycket hos oss företagare – vi måste bestämma oss och ibland är vi för nära vår verksamhet för att ta oss ut från hemmamarknaden, menar Sonnie Byrling, vd på möbelföretaget Swedese. Vi måste bl.a. ta lärdom av Danmark, ett land som är litet men syns så mycket internationellt.

– Det känns viktigt att ha gjort den här rapporten och att lyfta fram industrin och hur stor den faktiskt är, säger Cecilia Ask Engström, chef på branschutveckling på TMF. Vi måste fortsätta jobba med våra förutsättningar såsom en tydlig kravställan på hållbarhet i offentlig upphandling. Där har vi en konkurrensfördel och där kan våra företag leverera.

Mats Kinnwall, chefekonom på Teknikföretagen, betonade vikten av tillverkningsindustrins sammantagna betydelse för Sverige – ”en dynamo” som inklusive hela värdekedjan står för närmare 20 procent av BNP.

– Det här är en industri vi inte kan ta för given. Vi måste fortsätta jobba med kompetensförsörjning, arbetskraftskostnader, skatter och regelverk - saker som vi måste beakta för att behålla konkurrenskraften.

Ibrahim Baylan har i alla fall en väldigt positiv bild av den svenska möbel- och inredningsbranschen, som han bl.a. bekantade sig med under en guidad tur på årets Stockholm Furniture & Light Fair.

– Jag upplevde det som en mångfacetterad bransch med en offensiv anda. En optimism och vilja att ta sig an de utmaningar som finns. Det är en bransch som både lyckats väl och har stor potential och jag tog med mig energi och optimism från de mötena.

Film från webbinariet finns på
>>tmf.se

Rapporten Den svenska möbel- och inredningsbranschen
Syftet med rapporten är att spegla en mer modern och rättvisande bild av en betydande svensk bransch, med hela värdekedjan, och att mätningarna över tid ska visa utveckling och trender.

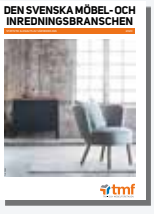

Ladda ner och läs rapporten på:
>>tmf.se/mobel-och-inredningsrapport

”De tidigare mörka prognoserna har ljusnat något”
Ta del av TMF i siffror 2 2020 samt TMF:s marknadsrapport 2 2020 på >>tmf.se/tmfisiffror resp. >>tmf.se/tmfsmarknadsrapport.

Projekt 20 K Småhus - för ett fördubblat småhusbyggande

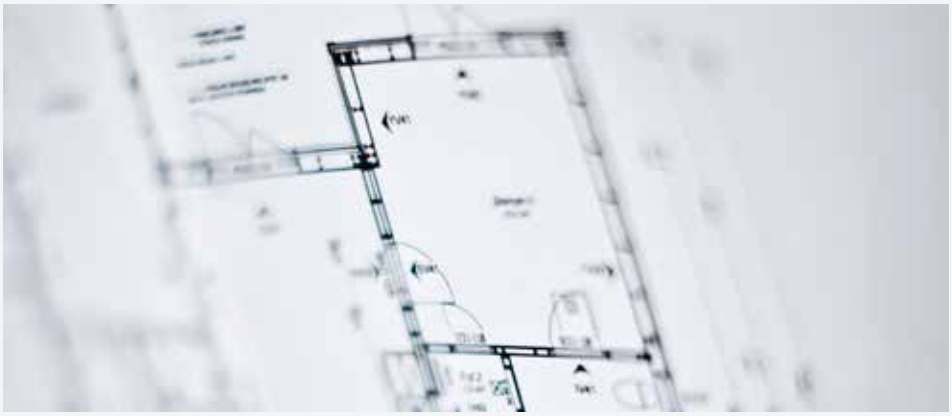

Cirka 70 % av svenskarna säger sig föredra småhus som boendeform – ändå utgörs endast drygt 40 % av dagens bostadsbestånd av småhus. Det är en ekvation som TMF vill råda bot på. Under hösten fick TMF, via styrelsebeslut, klartecken för 20K Småhus – ett angeläget projekt som styrgruppen TMF Trähus lobbat för en längre tid. Målet: Att gå från 10 000 till 20 000 småhus och därmed bygga lika många småhus per invånare som stora delar av Europa.

I korthet handlar 20K Småhus om att sätta ännu större tryck på bostadsfrågan och nyproduktion av småhus utifrån ett hållbarhetsperspektiv – ekonomiskt, ekologiskt och socialt. Länge har småhus tappat mark gentemot övrig höghusbebyggelse på ett sätt som inte står i relation till den kunskap som idag finns för ett hållbart samhällsbygge och en hållbar, varierad stadsbebyggelse.

Problemen i dag beror bland annat på ett värderingsmässigt motstånd mot småhus – baserat på antaganden om flerbostadshus och förtätning som ett miljömässigt klokare boendealternativ, agglomerationseffekter av tätt placerade hus samt behov av hushållning med mark.

Men även strukturer inom kommunala planerings- och beslutsprocesser samt kreditrestriktioner missgynnar boendeformen.

– Sverige har ett småhusbyggande som – relaterat till såväl medborgarnas värderingar som jämförbara länder – är omotiverat lågt, menar Gustaf Edgren, bostadspolitisk expert på TMF. En ökning från dagens cirka 10 000 småhus per år till 20 000 är därför ett, visserligen högt, men rimligt mål. Om varje småhus, lågt räknat, är värt en miljon kr för branschen innebär det en omsättningsökning på 10 miljarder kr/år.

– Projektet 20K får även positiva spridningseffekter för samtliga våra bygginredningsrelaterade produkter som dörrar, fönster, kök- och badinredningar, trappor och trägolv.

20K Småhus ska jobba långsiktigt med opinionsbildning för en positivare syn på ökad variation för byggandet samt att identifiera och försöka åtgärda de strukturer som hämmar småhusbyggandet. Målgruppen är politiker, tjänstemän, arkitekter, samhällsplanerare, media och allmänhet.

Gustaf Edgren betonar att projektet inte jobbar för fler småhus på bekostnad av lägenheter i flerbostadshus, utan snarare vill framhålla vikten av en ökad variation i den kommunala planeringen och ett ökat bostadsbyggande i totalen.

Syftet är att långsiktigt skapa en bättre och starkare marknad för småhusindustrin samt att ge småhusproducenterna långsiktiga förutsättningar och en stabilare efterfrågan på en högre nivå än dagens.✗

Se mer information på >> tmf.se framöver.

Ny kemikaliestrategi:

”Efterlevnaden för alla produkter måste kunna säkerställas och kontrolleras av marknadstillsyn och tullmyndigheter”

EU antog i mitten av oktober en hållbarhetsstrategi för kemikalier i produkter – ett viktigt steg och en avgörande förutsättning för att branschen ska kunna jobba ännu mer med cirkularitet och cirkulära affärsmodeller. TMF:s hållbarhetschef Robin Ljungar, som hanterar frågorna inom europeiska möbelorganisationen EFIC som vice ordförande för EFIC Circular Economy WG , betonar vikten av att garantera efterlevnaden.

– Förutom att stärka strategin ifråga om kemikalier, blir det viktigt att kunna implementera och tillämpa den inom hela inre marknaden och särskilt vid EU: s yttre gränser. Importerade varor från lågkostnadsländer, inklusive de som köps on-line, omfattas nämligen av samma regler som produkter tillverkade inom EU.

–Efterlevnaden för alla produkter måste kunna säkerställas och kontrolleras av marknadstillsyn och tullmyndigheter, fortsätter Robin Ljungar. Detta blir särskilt viktigt när detgäller t ex REACH, CLP och hållbar produktdesign. Avgörande är nolltolerans mot bristande efterlevnad, ytterligare åtgärder enligt den nya Förordningen om marknadskontroll och EU:s tullunion samt hur medlemsstater faktiskt förbättrar sin beredvillighet att följa regelverket.✗

>> Se EFIC:s webbplats för pressreleasen

På fritiden åker Rickard motorcykel – ett bra exempel på hur man konkret kan tänka på risker, riskbedömningar och riskreducerande åtgärder.

Rickard gasar på för säkerhet och hälsa

TEXT & FOTO SÖREN KARLSSON

Tio år som inspektör samt erfarenhet från två branschorganisationer har gjort Rickard Lindberg till en rutinerad rådgivare inom arbetsmiljö, säkerhet och hälsa – ett område som blivit alltmer aktuellt i samband med Corona-pandemin och distansarbete. Och Rickard vidareutbildar sig kontinuerligt för att vara ett steg före företagen.

Den övergripande uppgiften för Rickard Lindberg är att lotsa företagen rätt inom områdena säkerhet och hälsa. En kontakt med honom på ett tidigt stadium kan lösa många problem och göra att problemen aldrig behöver uppstå.

– De tunga frågorna från företagen gäller ofta riskbedömningar och sanktionsavgifter, avgifter som ibland kan uppgå till flera hundratusen. Jag försöker hjälpa företagen att minska riskerna i verksamheten och samtidigt skapa dokumenterade rutiner som blir godkända vid en inspektion från Arbetsmiljöverket, förklarar Rickard Lindberg.

Hans råd till företagen är att höra av sig och utnyttja den kunskapsbank som finns på TMF.

– Ju tidigare desto bättre. Att ringa eller mejla mig innan en inspektion ska ske är oftast att föredra.

Rickard Lindberg började på TMF 2016 med titeln rådgivare inom säkerhet och hälsa. Med sig i bagaget hade han en gedigen yrkeserfarenhet, närmast från EIO som elinstallatörernas branschorganisation då hette.

– Där var det framför allt byggsidan som var min bransch. Att jobba åt industriföretag inom TMF blir mer omväxlande och det är mycket lättare att följa upp och utvärdera insatserna. I byggsektorn handlar det nästan alltid om att starta om från ruta ett när ett projekt är färdigt.

”Mellan facken och oss finns det för det mesta en samsyn.”

Före EIO-tiden arbetade Rickard Lindberg tio år på Arbetsmiljöverket som inspektör på energi- och industriområdet. Utbildningen till högskoleingenjör med energiinriktning fick han på KTH i Stockholm och på Mitthögskolan i Härnösand.

En vanlig arbetsdag för Rickard Lindberg består oftast av möten i olika former och med olika nätverk. TMF:s medlemsföretag är förstås högprioriterade, men kontakter med exempelvis forskare inom säkerhet och hälsa är också viktiga liksom med företrädare för de fackliga organisationerna.

– Mellan facken och oss finns det för det mesta en samsyn kring de här frågorna, tycker Rickard Lindberg.

RICKARD LINDBERG

Rådgivare inom arbetsmiljö, säkerhet och hälsa

Började på TMF: 2016

Bakgrund: Rådgivare på EIO, högskoleingenjör från KTH och Mitthögskolan

Vilka tre kända personer skulle du vilja ha som sällskap på en tågresa? Albert Einstein, Nalle Puh och Asterix

Statistiken för personskador bland medarbetare på TMF-företagen toppas av incidenter då en operatör förlorar kontrollen över sin arbetsutrustning. Fallolyckor är näst vanligast. Därefter kommer belastningsskador.

– Vår bransch sticker inte ut. Skadorna är inte fler eller allvarligare än inom andra delar av industrin, men självklart måste vi alltid anstränga oss för att bli bättre, poängterar Rickard Lindberg.

Han betonar betydelsen av att ytterligare förfina arbetsmetoderna och så långt det är praktiskt möjligt göra individuella anpassningar.

– Med ett växande antal kvinnor i branschen behöver vi minska på gubbigheten så att många fler klarar jobben. Det är till fördel för alla, säger Rickard Lindberg.

Inget företag, inte ens om det bara har några få anställda, får ignorera säkerhet och hälsa.

– Men kom ihåg att organisationen ska anpassas till vad som verkligen behövs och den måste ha en balans i samverkan mellan företag och skyddsombud. Man ska få nytta för insatsen.

Till jul är Rickard Lindberg färdig med den utbildning i synergonomi på Lunds universitet som han går på. Det öppnar dörren till ett nytt projekt inom TMF.

– Förändrad belysning ska minska riskerna i produktionen. Jag räknar med att besöka åtminstone tio företag, några förhoppningsvis redan under hösten, för att hitta smarta förbättringsåtgärder.

Säkra kassaflödet i osäkra tider

FOTO: GETTY IMAGES

I osäkra tider blir ett stabilt kassaflöde särskilt viktigt för att säkerställa att företaget kan svara upp mot förväntningar från kunder och anställda, och i förlängningen överleva. Via TMF:s ramavtal med kredithanteringsföretaget Intrum - en exklusiv medlemsförmån – finns mycket pengar att spara för medlemmar.

Endast veckor återstår av 2020, men det står redan klart att det här året kommer att gå till historien som ett av de mer dramatiska för människors liv och hälsa, såväl som för näringslivet.

Många företag lever fortfarande i oviss-het över hur den utdragna pandemin ska påverka såväl den egna verksamheten som Sveriges ekonomi. I osäkra tider blir ett stabilt kassaflöde särskilt viktigt för att säkerställa att företaget kan svara upp mot förväntningar från kunder och anställda, och i förlängningen överleva.

Siv Hjellegjerde

Kredithanteringsföretaget Intrum genomför varje år en undersökning bland tiotusen europeiska företag, varav 500 svenska, för att få företagens egen röst om hur de påverkas av betaltider och sena betalningar. Resultatet sammanställs i European Payment Report, som i år visar att bristande likviditet till följd av sena och uteblivna betalningar blivit ett större problem i pandemins spår.

Tre fjärdedelar av de ekonomichefer och företagsledare som medverkade i årets undersökning uppger att de pressas att acceptera längre betalningstider än vad de känner sig bekväma med; en ökning från 55 procent i 2019 års undersökning. Samtidigt svarar 4 av 10 (41 procent)

Säkra ditt kassaflöde

1 Se till att fakturan blir rätt från början

Ibland beror en utebliven betalning från en kund varken på slarv eller oförmåga att betala, utan på att den faktura som skickats till kunden saknar nödvändig information eller rentav är felaktig. Ett bra första steg mot att få betalt i tid är att alltid stämma av att din faktura är korrekt, innehåller tydlig information om vilken produkt eller vara som kunden har köpt, vilka betalningsvillkor som gäller och vilka avgifter som tillkommer om kunden inte betalar i tid. Genom att fakturera så snabbt som möjligt kan du förbättra chansen att kunden ska prioritera din faktura.

2 Ta hjälp av en krav- och kreditpolicy

En skriftlig rutin för hur ditt företag ska agera om en kund inte betalar vid förfallodatum, eller inte betalar alls, kan underlätta för alla på företaget att veta hur och när man ska vidta åtgärder.

3 Fånga upp sena betalare med inkasso

Om en kund uteblir med betalning kan ett inkassoföretag hjälpa dig att skicka ett inkassokrav. Betalningskrav från inkassoföretag brukar prioriteras.

att de tror att risken att inte få betalt av företagets kunder kommer att öka under de kommande 12 månaderna, vilket också är en betydande ökning jämfört med förra året (19 procent).

– Pandemin har medfört kärvare tider för många företag och hälften av de svenska företagsledare som medverkade i vår undersökning anser att Sverige antingen befinner sig i en lågkonjunktur eller kommer göra det om ett år. Samtidigt svarar nästan lika många, 45 procent, att en lågkonjunktur skulle få allvarliga konsekvenser för det egna företaget, säger Siv Hjellegjerde Martinsen, landschef Intrum Sverige.

Samtliga medverkande företag uppger att man under 2020 kommer att vidta någon form av åtgärd för att säkra upp företagets likviditet inför en stundande lågkonjunktur. Tre av tio (30 procent) svarar att man kommer att öka sina amorteringar, medan nästan lika många uppger att de kommer att bli mer försiktiga med att ta upp nya ån. Därefter hör att säkerställa att företaget får betalt från sina kunder (27 procent) och minska företagets kostnader (27 procent) till de vanligaste planerade åtgärderna.

– Svenska företag tycks vara eniga om behovet av att rusta verksamheten för att kunna möta kärvare tider. Att säkerställa att de egna kunderna betalar i tid hör till en av de viktigaste åtgärder som kan vidtas, eftersom det har en direkt effekt på kassaflödet, fortsätter Martinsen.

Intrums European Payment Report pekar också på att snabbare betalningar skulle kunna bidra till långsiktigt ökad konkurrenskraft för svenska företag. Fler än hälften av de medverkande företagen uppger exempelvis att man skulle kunna utveckla sitt produkterbjudande eller expandera utomlands om man fick betalt snabbare, och drygt 6 av 10 svarar att de skulle kunna satsa mer på digitala innovationer.

– Årets resultat är ett kvitto på hur viktigt sunda betaltider är för att trygga den löpande verksamheten i tider av ekonomisk osäkerhet, men också för att möjliggöra långsiktiga investeringar som kan hjälpa företaget att stå starkare på andra sidan krisen. Att betala i tid är centralt i ett hållbart näringsliv och för att hjulen i samhällsekonomin ska fortsätta snurra, avslutar Martinsen.

Hela European Payment Report 2020 finns tillgänglig på >>intrum.com/epr2020

MEDLEMSFÖRMÅN:

TMF sparar pengar åt medlemmar – få snabbare betalt genom att nyttja ramavtalet

TMF samarbetar med Intrum för att hjälpa våra medlemsföretag med inkassohantering. Via ett anslutningsavtal, speciellt framtaget för våra medlemmar, kan du enkelt och helt kostnadsfritt registrera dig som kund och börja lägga upp ärenden digitalt i Intrums kundportal Intrum Web.

Kontakta Martin Dahlerus på Intrum för att få tillgång till anslutningsavtalet: martin.dahlerus@intrum.com.

Och – läs mer på >> tmf.se/medlemsformaner.

TMF Rabatt:
Handla arbetskläder via nytt medlemsavtal

FOTO: TRANEMO WORKWEAR

Nu kan du handla arbetskläder via det nya ramavtalet på TMF Rabatt. Ramavtalet ger rabatter på ett mindre urval av arbetskläder med hög kvalité och leverantör är ME Produkter som funnits länge i branschen. Om ni utför arbeten med brandfarliga ämnen omfattar avtalet även flamskyddskläder.

Rabatter
Flamskyddskläder 30 %
Arbetskläder 30-32 %
Målarkläder 32 %
Jackor 30 %
Läs mer på >>tmfrabatt.se.

STARKA PARTNERS KRING…

…EN STARK KÄRNA

Göthes Industribeslag grundades 1861 och är idag ett av Europas äldsta företag inom lås & beslag samt Skandinaviens ledande grossist till OEM Industri dvs Dörr-, Fönster- & Fasadindustrin.

Vi har över 50 olika varumärken i vårt sortiment och du får alltid en samlad leverans.

Det är smart logistik som sparar miljön med reducerad transport, distribution och emballage.

Du som kund spar tid och pengar genom att beställa allt på ett ställe. Dessutom slipper du hantera flera olika leveranser och uppackningar, dvs lägre CO_2 - avtryck. Smidigt för dig och bra för miljön.

Välkommen till vårt klimatsmarta ONE STOP SHOP koncept - En hållbar affär!

- Våra Leverantörer – Era Leverantörer
- Vår Logistik – Era Miljövinster
- Vårt Sortiment – Er Valfrihet
- Vår Kunskap – Er Kunskap
- Vår Prioritet - Er Leverans
- Vår Passion - Er Framgång

GÖTHES INDUSTRIBESLAG

Huvudkontor: Box 1928, 791 19 Falun (Roxnäsvägen 14, 791 44 Falun) • Lager: Falun & Stockholm • Försäljningskontor: Falun | Stockholm | Göteborg | Malmö | Huskvarna
Telefon: 010 - 483 40 00 • Order @ kundservice: 010 - 483 40 25 • order@gothes.se • gothes.se

FRAMTIDENS DESIGN

Tre formgivare om morgondagens möten

När världen förändras, förändras även våra arbetsplatser och sättet vi ser på dem. Vi har tagit del av ett samtal där tre formgivare – Louise Hederström, Matti Klenell och Jin Kuramoto, som bl.a. jobbar med Offecct – spanar kring morgondagens möten och design i takt med att ny teknik och nya vanor gör entré.

FOTO OFFECCT

Vilka utmaningar står formgivare för i framtiden?

Louise: Formgivare har förhoppningsvis alltid tänkt på att en produkt ska ha ett långt liv och nu är det viktigare än någonsin. Utmaningen är att tänka ett steg längre, ett cirkulärt tänk där produkten ingår i ett system som vi inte riktigt ännu vet hur det ska fungera. Därför är det viktigt att vi får vara med under hela processen och för att kunna följa hela kedjan. Vi måste också tänka mer på hur vi använder naturens resurser på ett ansvarsfullt sätt.

Jin: Fram tills nu har världen tagit hänsyn till ekonomisk tillväxt i förhållande till BNP, men nu är det dags att rikta uppmärksamheten mot livskvalitet. Detta har inget att göra med ekonomisk tillväxt utan att i stället känna rikedom i varje individuell person. Formgivare borde vara en del av att sprida dessa nya idéer och perspektiv till världen.

Matti: Min förhoppning med den kris vi befinner oss i är att vi nu också tar chansen att ändra även andra saker i grunden. Kanske är det enklare att genomdriva omvälvande förändringar i en tid när allt ändå är upp och ned än vad det hade varit om allt var som vanligt? Det handlar naturligtvis mycket om att även fokusera på klimatfrågan. Formgivare står inför stora utmaningar i en sådan process där vi måste bli noggrannare, bättre, mer ifrågasättande, mer pådrivande och mer välformulerade än någonsin tidigare. Stora samhällsförändringar innebär också rädsla inför det okända och nya.

En viktig uppgift för formgivare i den utvecklingen är att bidra till att göra dessa förändringar begripliga. Formgivare har en väldigt stor uppgift i att göra de samhällsskiften vi har framför oss tilltalande och inspirerande i stället för skrämmande. Framtiden är aldrig en begränsning utan en möjlighet.

Hur påverkas design och hur ska vi agera i den globala kollaps och miljödebatt som pågår?

Matti: Jag tror att den kommer påverkas mycket och inte till det sämre då vi säkerligen kommer gå mot en tid inriktad på kärnvärden och essens. Vi kommer också förmodligen dras åt att arbeta mer i en lokal kontext och jag hoppas att det kommer bli mer fokus på produktutveckling, experimenterande och fördjupning. Agerandet kan också handla om vad man inte gör.

Jin: Efter den industriella revolutionen blev formgivarens roll att massproducera. Idéerna och koncepten spreds genom produkter som distribuerades till de stora massorna. Resultatet av detta är att påverkan på miljön och människorna är enorm. Om vi alla föreställer oss att vi är en del av detta, att vi är en symbios med naturen och genom det perspektivet ser annorlunda på tillvaron, då upptäcker vi att

”Vi har en väldigt stor uppgift i att göra de samhällsskiften som ligger framför oss tilltalande och inspirerande i stället för skrämmande.”

Jin Kuramoto.

de sociala frågeställningarna tillsammans med vår kunskap kommer att resultera i en stor massrörelse. Jag tror på att kraften i design kan ge människor konkreta idéer för en hållbar värld.

Louise: Här måste vi försöka hitta en ny kalkyl för materialens värde, i dag räknar vi timkostnaden för hantering mer än själva kostnaden som materialet i sig står för när det gäller utsläpp. Vi måste våga ställa dessa mot varandra, tid är inte bara pengar utan betyder också att vi kan spara på naturens resurser, vilket är den största vinsten.

Matti: De närmaste åren kommer vara en tid då saker kommer tillåtas eller tvingas ta längre tid och det är bra. Uppdragsgivare kommer inte ha råd att lansera dåliga produkter bara för att bygga sitt varumärke och här kommer vi alla behöva jobba hårdare.

Louise: Vi ser också värdet av att ha produktionen nära och om den är flexibel kan den hjälpa till när samhället står inför snabba förändringar. Jag hoppas att fler inser att produktion i Sverige och lokal produktion generellt är nödvändig för oss alla.

I vilken riktning går nästa generation? Är det några skillnader i deras beteenden som kommer påverka designen i framtiden?

”Att byta perspektiv är vad formgivaren bör göra. Huruvida en diamant är värdefull eller ej beror på ur vilket perspektiv vi ser den.”

Louise: Det är en generation som naturligt lever i det digitala, information sprider sig snabbt och medvetenheten är stor. Transparensen finns där och då är hållbarhet och miljötänk något som bara är självklart. Att dela och låna av varandra är ingen grej, så den cirkulära ekonomin har redan fått fäste. Det individuella uttrycket och kreativitet är också viktigt och det tillsammans med intresset för nya material kommer att öppna upp för bättre lösningar.

Jin: Jag tror att det är en kombination. Vårt tänkande påverkas mycket av det vi har naturligt runtomkring oss så som kultur, samhälle och religiösa rörelser. Tänk dig att du sitter mitt i en flodfåra med framrusande vatten på alla sidor som är svår att hålla emot. Vi har inget val mer än att känna in den naturliga kraften med kroppen, ge efter och samarbeta. Rörelsen och kraften kommer att påverka dig undermedvetet i ditt dagliga liv.

Jin Kuramoto tog examen vid Kanazawa College of Art 1999 och grundade sin egen studio i Tokyo 2008. Studion applicerar sin innovativa designfilosofi på produkter för företag på marknaderna för möbler, hemelektronik, bilar och dagligvaror. Bland studions uppdragsgivare finns företag som Arflex Japan, Toyota, Nikon, Audio-Technica och Honda.

Louise Hederström.

Matti Klenell utbildade sig till inredningsarkitekt på Konstfack 1999 och startade sin egen designstudio 2000. Klenell rör sig mellan konsthantverk och industridesign och har skapat konstglas såväl som möbler och lampor för massproduktion åt företag som Fontana Arte, Iittala med flera. 2015 fick Klenell hedersuppdraget att ansvara för en del av den nya inredningen på Nationalmuseum i Stockholm.

Matti Klenell.

Louise Hederström tog examen från Beckmans School of Design i Stockholm 1998 och har i dag sin egen studio i Malmö. Hennes kunder inkluderar några av de mest respekterade tillverkningsföretagen inom skandinavisk design, såsom Skagerak och Maze.

Matti: Det känns som om det är tid för en radikal föryngring av samhället. Mycket har gått i samma hjulspår väldigt länge och människor som är orädda för det oprövade och ser saker med nya ögon behövs mer än någonsin. Miljörörelsen är väldigt stark bland unga vuxna i dag och jag hoppas att det blir synligt inom design och produktion snart. Så är ännu inte fallet, men det kommer och det innebär större förändringar än naturliga materialval och löst prat om tidlöshet vilket ju alla någonstans vet är undanflykter i brist på kunskap. Nästa generation kommer påverka försäljningskedjor, materialutveckling och hur vi gestaltar och använder det offentliga och privata rummet utifrån helt andra referensramar än vad vi har i dag. Jag har gott hopp och hoppas också få vara med att bidra till detta.

Hur ser du som formgivare på nya trender? Vart är du på väg?

Matti: Om jag ska vara helt ärlig så vet jag inte riktigt just nu. De senaste månadernas utveckling har kastat upp allt i luften och nu försöker jag förstå var alla bitar kan tänkas landa vilket jag förstås inte har en aning om. Som formgivare och människa är jag dock dålig på att bara sitta still. Jag vill göra saker och jag har ett uttrycksbehov så i avvaktan på att världen skall hitta sig själv igen i någon form verkar jag vara på väg mot ett arbetssätt där jag själv tar större helhetsansvar. Kommersiellt är flera av projekten jag jobbar med nu kanske tveksamma men de innehåller mycket experimentlust och har högre konstnärlig höjd. Det är faktiskt väldigt befriande och kanske en god sak som allt som nu pågår för med sig.

Jin: Att byta perspektiv är vad formgivaren bör göra. Huruvida en diamant är värdefull eller ej beror på ur vilket perspektiv vi ser den. I dag är den nya generationen mer tveksam och skeptisk till trender som bara bygger på ekonomisk tillväxt. Den nya generationen bortser från materiella ting och ser mest till själslig rikedom. Det kan verka tillbakablickande och gammaldags men betydelsen av det som pågår nu är alarmerande.

Louise: Jag är generellt extremt trött på kortsiktiga beslut. Det blir så tydligt i sådana här tider att vi måste tänka ett steg längre och inte bara fokusera på vad kvartalsrapporten säger. Ska vi få till en hållbar förändring måste vi tänka långsiktigt. Jag kommer fortsätta med att jobba med lokal produktion så mycket det är möjligt. Jobba mer med spillmaterial och återvunna material. Formmässigt hittar jag som alltid stöd i naturen.

imm-cologne.com

Time for exchange.

Personal. Digital. Dialogue.

imm cologne

the interior business event

20–23 Januari 2021
Special Edition

BraMässor Sverige AB
Tel: +46 (0) 76 714 50 33
marie.hemdal@bramassor.se

koelnmesse

POSTTIDNING B
AVS: Trä och Möbelföretagen
Box 55 525
102 04 STOCKHOLM

För vackra och slitstarka ytor

Är du i behov av ytbehandling, hör av dig till oss. Oavsett om du är designer eller tillverkare av möbler och inredningar, utomhusfasader, golv, fönster och dörrar, så har vi rätt finish för dig. Vi arbetar för fullt i vår produktion för att se till att vi har de produkter du behöver. Våra tekniska säljare, orderavdelning och support är beredda att stödja dig i din dagliga process samt för framtida projekt med skräddarsydda ytbehandlingslösningar.
Behöver du en vacker och slitstark ytfinish och vill ha den optimala för just din verksamhet, välkommen till oss.

www.sherwin-williams.se
Industrigatan 5 | 195 60 Arlandastad | Tel 0381 261 00 |

SHERWIN-WILLIAMS®